

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

1. Podstawowe przepisy prawa polskiego dotyczące doradztwa zawodowego.

Przepisy regulujące kwestie udzielania pomocy w wyborze zawodu, kierunku kształcenia oraz wprowadzające doradztwo zawodowe do szkół:

- **Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r.** tekst jednolity (Dz. U. 2004 r. Nr 256 poz. 2572, z późniejszymi zmianami);
- **Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r.** w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. (Dz. U. 2013 r. poz. 532);
- **Rozporządzenie MEN z dnia 13 lutego 2013 r.** w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych. (Dz. U. 2013 r. poz. 199);
- **Rozporządzenie MEN z dnia 12 marca 2009 r.** w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli. (Dz. U. 2009 r. Nr 50 poz. 400);
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r.** w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. 2001 r. Nr 61 poz. 624 z późniejszymi zmianami);
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r.** w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017 r. poz.1591).

2. Cel doradztwa edukacyjno-zawodowego.

Przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania, przy wsparciu doradczym, decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

3. Założenia Wewnętrznskolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.

Wewnętrznskolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) to ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. System określa rolę, zadania i formy pracy nauczycieli, doradcy zawodowego, pedagoga szkolnego i innych specjalistów w ramach programu działania i jest włączony do Statutu szkoły.

4. Cele Wewnętrznskolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.

- kształtowanie u uczniów właściwej samooceny swoich możliwości psychofizycznych;
- poznawanie przez młodzież własnej osobowości;
- kształtowanie umiejętności podejmowania świadomych decyzji w wyborze zawodu i szkoły ponadgimnazjalnej lub ponadpodstawowej;
- aktywizowanie uczniów do poznawania różnych grup zawodowych oraz kierunków kształcenia i wymagań edukacyjnych w szkołach ponadgimnazjalnych lub ponadpodstawowych;
- rozwijanie umiejętności pracy zespołowej oraz kształtowanie właściwych relacji społecznych;
- poznawanie rynku pracy oraz zjawisk z nim związanych;
- poznawanie zawodów przyszłości w kraju i w Unii Europejskiej;
- wspieranie rodziców w procesie wyboru zawodu i właściwej szkoły ponadgimnazjalnej lub ponadpodstawowej ich dziecka;
- współpraca z placówkami, instytucjami i zakładami pracy wspomagającymi proces doradztwa zawodowego w szkole;
- prowadzenie indywidualnego i grupowego doradztwa zawodowego;
- prowadzenie diagnozy środowiska szkół ponadgimnazjalnych lub ponadpodstawowych i dostosowanie ofert edukacyjnych do potrzeb uczniów oraz do zmian na rynku pracy (ranking);
- diagnozowanie predyspozycji zawodowych.

5. Zadania doradcy zawodowego.

- systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych;
- prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów;
- koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę i placówkę;
- współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- wspieranie nauczycieli, wychowawców i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- wskazywanie osobom zainteresowanym (uczniom, rodzicom, nauczycielom) źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji na temat:
 - rynku pracy,
 - trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia,
 - wykorzystania posiadanych uzdolnień i talentów przy wykonywaniu przyszłych zadań zawodowych,
 - instytucji i organizacji wspierających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w życiu codziennym i zawodowym,
 - alternatywnych możliwości kształcenia;
- udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom.

6. Zadania nauczycieli, wychowawców i specjalistów.

6.1. Zadania pedagoga szkolnego.

- diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów;
- wspieranie nauczycieli, wychowawców i innych specjalistów w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów.

6.2. Zadania nauczycieli, wychowawców i specjalistów.

- rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów;
- określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów.

7. Realizatorzy Wewnętrzznego Systemu Doradztwa Zawodowego.

- dyrektor szkoły;
- doradca zawodowy;
- pedagog szkolny;
- nauczyciele;
- nauczyciel -bibliotekarz;
- nauczyciel - wychowawca świetlicy;
- pielęgniarka szkolna.

8. Adresaci Wewnętrzznego Systemu Doradztwa Zawodowego.

- uczniowie;
- rodzice;
- nauczyciele.

8.1. W ramach pracy z uczniami WZDZ obejmuje:

- pomoc uczniowi w poznawaniu siebie - swoich zainteresowań zawodowych, umiejętności, mocnych i słabych stron;
- konfrontowanie samooceny uczniów z wymaganiami szkół i zawodów;
- przedstawienie możliwości nabywania kwalifikacji zawodowych w trakcie nauki w szkole;
- dostarczanie informacji o zawodach, aktualnej sytuacji rynkowej;
- udzielanie informacji na temat szkolnictwa ponadgimnazjalnego lub ponadpodstawowego oraz wyższego;
- przedstawienie potrzeb rynku pracy, zasad poruszania się na nim oraz możliwościach zatrudnienia;
- pomoc w tworzeniu indywidualnych planów kariery;
- diagnozowanie predyspozycji zawodowych;
- informowanie o różnych formach kształcenia;
- przygotowanie do podejmowania samodzielnych decyzji w nietypowych sytuacjach życiowych;
- wsparcie w decyzjach edukacyjno - zawodowych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (uczeń zdolny, uczeń niepełnosprawny).

8.2. W ramach pracy z nauczycielami WZDZ obejmuje:

- utworzenie i zapewnienie ciągłości działania Wewnętrzznego Systemu Doradztwa Zawodowego zgodnie ze Statutem szkoły;
- realizację działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi edukacyjno-zawodowej;
- prowadzenie zróżnicowanych metod aktywnego poznawania zawodów i kierunków kształcenia oraz rynku pracy;

- włączanie placówek, instytucji i zakładów pracy w proces doradztwa zawodowego m.in.: poradni psychologiczno-pedagogicznych (PPP), powiatowych urzędów pracy (PUP), poradni medycyny pracy (PMP), akademickich biur karier (ABK), kuratorium oświaty, placówek kształcących nauczycieli, szkół ponadgimnazjalnych lub ponadpodstawowych.

8.3. W ramach pracy z rodzicami WSDZ obejmuje:

- prezentację założeń WSDZ;
- zajęcia informacyjno-wspierające dla rodziców dotyczące procesów podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci;
- indywidualną pracę z rodzicami wynikającą z ich potrzeb doradczych;
- gromadzenie, systematyczną aktualizację i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowych;
- przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa na różnych jego poziomach.

9. Efekty realizacji WSDZ

Realizacja działań zawartych w WSDZ pozwoli uczniom świadomie i racjonalnie zaplanować dalszą karierę edukacyjną i zawodową w oparciu o znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji przy wsparciu ich rodziców (opiekunów prawnych).